

MNIEJSZOSCI NARODOWOŚCIOWE W POLSCE

(Wywiad z posłem Ludwikiem Chomińskim napisal dla „Nowego Świata” Tadeusz Wieniawa-Długoszowski)

Rozwiązanie spraw mniejszości narodowościowych w Polsce jest jedną z najbardziej palących spraw w polskiej Rzeczypospolitej — nie jest Polska i składa się z żydów, Niemców, ukraińców, białoruskich, stożek wielkość polskiej do tych mniejszości musi być taki, aby wszyscy mieszkańcy Polski demokratycznej czuli opiekę prawa — ponosząc wspólnie ciężar obowiązków wobec republiki, korzystali z tego wspólnego domu na prawach braterstwa.

Dla oświecenia tej ważnej kwestii, zaprosiliśmy szereg wybitnych posłów, którzy na łamach „Nowego Świata”, przedstawiają polonij amerykański stan tej kwestii, jej procesy rozwojowe i charakter.

Dziś udzielamy głosu posłowi Ludwikowi Chomińskiemu, wice-przewodni „Wyzwolenia”, i Jedności Ludowej, przewodni grupy (15 posłów i 2 senatorów) tworzącej koło posłów „Ziem Wschodnich” w Wilnie. Posł Chomiński jest specjalistą od spraw „mniejszości” i znawcą stosunków kresowych.

— Jak się posel — pytamy — zapamięta na rozwój stosunku mniejszości narodowościowych do państwa polskiego? Czy pozostanie on wrogi, czy też ułoży się w ramy normalnego lojalnego współżycia?

— Mamy w Polsce — odpowiada posel Chomiński — jedną trzecią mieszkańców, którzy nie są polakami. Jest to fakt, z którym poważnie liczyć się musimy. Byłby on niebezpieczny, gdyby to byli przedstawiciele jednego narodu. Na szczęście dla Polski — są to cztery narodowości w różnym stosunku do Polski pozostające.

Naprawdę niebezpieczni mogliby być przedstawiciele narodów dawnych państw zaborskich, niemiecy i roslanie. Rosjan mamy rozpoznać i to jako cudzoziemców w niektórych miastach i w tak małej liczbie niebezpiecznych rozrzuconych, prawie wyłącznie w miastach byłego zaborskiego i austriackiego.

W Polsce czasowo, na emigracji — nim się w Rosji ostatecznie stosunki ułożą.

Niemców mamy zaledwie 4 procent, przyczem procent ten szybko i widocznie z roku na rok się zmniejsza. W Poznaniu on był przed wojną 47 procent. Obecnie mamy ich 6 procent. Nawet w dawnych częściach b. zaborskiego — pozostało ich tak mało, że nigdzie nie stanowią przeważającej ani poważnej siły. W Poznaniu było ich w roku 1921 — tylko 16 procent, w Prusach Zachodnich 19 procent, a nawet na G. Śląsku nie da się ich dziś wliczyć, jak że 25 procent. Liczba ich zmniejsza się stale z miesiąca na miesiąc: emigrują sobie do swego „Waterlandu”. Ci zaś, co pozostają — asymilują się — i w drugim — trzecim pokoleniu będą napewno zupełnie lojalnymi obywatelami państwa polskiego.

Żydzi także wykazują skłonność do emigracji i jednocześnie asymilują się. Już w r. 1921 podczas spisu ludności — 22 procent żydów posiadało już swoją narodowość — polską. Mamy ich ogółem do 14 procent nierozróżnionych rozrzuconych, prawie wyłącznie w miastach byłego zaborskiego i austriackiego.

Kwestia żydowska wymaga specjalnego oświecenia. Zachwianie tych rozróżnionych stosunków dla Polski bardzo ważne. Waga kwestii żydowskiej w Polsce leży nie tyle w liczebności żydów — ile w skoncentrowaniu ich i w handlu, przemysle i w dziedzinie finansowej. Żydzi rozporządzają poważną częścią kapitału prywatnego w Polsce. Przy umiędzej polityce z naszej strony żydzi mogą się stać nawet pomocą a nie przeszkodą w rozwoju państwa polskiego, jak przykład tego widzimy w Litwie Kozańskiej.

W stosunkach polsko-żydowskich są biedy obustronne: winni są żydzi, ale i my w stosunku do nich postępujemy nie najlepiej. Kwestia żydowska w Polsce może być zatłoczona — tylko należy wziąć się do tego umiędzej a nie niedziwili chwytać.

Ukraińcy i białorusini zamieszkały pewnie określone tereny na południowym wschodzie i w wschodniej części naszego państwa, np. na Wołyniu, w województwie Stanisławowskim lub na Podolu.

Ukraińców liczy Polska około 4 milionów (15 procent). Ludność to w wyrobionej samokształtowania w b. Galicji Wschodniej, posiada swoją kulturę i łąda uznania dla swych praw kulturalnych i narodowych. Na Wołyniu ludność ukraińska jest raczej. Stosunki tamtejsze podobne są raczej do białoruskich, choć wpływ uświadomionej inteligencji galicyjskiej robią swoje.

Białorusinów wreszcie wlicza statystyka 1921 roku jedynie nieco więcej miliona głów. W rzeczywistości jest ich od 6 do 7 procent. Jest to ludność bierna o nierozwiniętej samowolności narodowej, dlatego co do określenia ich liczby możemy się spotkać z pewnymi niespodziankami statystycznymi. Donieśdawa była ona uproszczona do Polski żywcem. Jeśli stosunki się zaogniały — to winna przedewszystkiem naszej administracji „kresowej”.

Mamy więc nie jedną polską narodowościową, lecz cztery. W każdej z nich popełniono błędy i teraz najwęższy był czas zająć się poważnie uregulowaniem tych stosunków.

(Dokończenie nastąpi).

LUDWIK CHOMIŃSKI, poseł z „Jedności Ludowej”

Kroacja dąży do uniezależnienia się od Serbji

Przywódcą chorwacki Radicz stara się dokonać tego na drodze legalnej — Następnie swobodne wybory zadczydają o stosunku tych narodów do siebie

WIEDEN, 29 marca. — Oficjalnie wystawione przez posłów chorwackich w parlamencie serbskim żądanie niepodległego bytu dla narodu chorwackiego spowodowało parlamentarny kryzys w Serbji, który po upadku rządu premjera Paszicza nie pozwala na utworzenie nowego rządu. Wszystkie większe stronnictwa w parlamencie serbskim doszły do przekonania, iż nawet chwilowy kompromis nie uspokoi szerzącego się szybko ruchu niepodległościowego Chorwatów.

BELGRAD, 29 marca. — Przez promisy przez polityków kompromis pomiędzy radykalnymi zwolennikami premjera Paszicza i postępowymi demokratami doszedł do skutku przy znaczących ustępstwach z obydwu stron.

Po dojściu do porozumienia utworzony został rząd koalicyjny w skład którego wchodzi następujący ministrowie:

Premjer M. Paszicz; minister spraw zagr. M. Nincycz; min. spraw wewn. Serkowicz; min. finansów Stajadnowicz; min. rolnictwa K. Miletić; min. lasów i kopalń Koicz; min. wyznań pab. Jagnicz; min. reformy rolnej Simonowicz; min. robot pab. Trifunowicz; min. zdrowia Slawko Milecz; min. uzgodnienia praw Trifunowicz; min. opieki społ. Ozunowicz; min. poczt Wukowicz; min. oświecenia pab. Prybiczewicz; min. handlu Krizman; min. komunikacji Popowicz; min. sprawiedliwości Grizogone; min. wojny gen. neral Pacyzic.

SYN DOPOMINA SIĘ U OJCA PRAW SYNOWSKICH

PARYŻ, 28 marca. — W miejscowości Chateauroux w dniu 14 kwietnia rozpocznie się jeden z najcięższych procesów sądowych młodego człowieka, który twierdzi, iż jest synem jednego z wybitnych polityków i jego żony, urodzonego po prawem zawarciu ślubu przez owego polityka i jego żonę, która miała urodzone prawie dziecko oddać do przytulku pod obecnym nazwiskiem, a następnie nie przyznać się do oddanego dziecka jako swego. Dziecko dorósłszy wieku młodzieńczego, zbrawszy dokumenty na drodze sądowej dopomina się od nieuludkich rodziców aby go uznał za swego syna nie zadawając sobie ośrodkowania 60,000 franków wypłaconych mu przez nieuludkich rodziców. Sprawa dochodzenia praw synowskich przez młodego człowieka nie posiadającego rodziców stała się sensacją dnia we Francji.

KONFERENCJA RUMUNSKO-ROSYJSKA NAPOTYKA NA PRZESZKODY

Różnica w sprawie Bessarabji pogłębia się coraz bardziej

WIEDEN, 29 marca. — Rumuńsko-rosyjska konferencja pokojowa, rozpoczęta ubiegłego poniedziałku dla załatwienia nieporozumień rosyjsko-rumuńskich w sprawie Bessarabji, napotyka na coraz większe przeszkody i nie zapowiada pomyślnego wyniku, jak wszystkie pokojowe konferencje, odbyte w ciągu ostatnich kilku lat. Różnice zdań na sprawę Bessarabji pomiędzy delegatami rosyjskimi i rumuńskimi pogłębia się coraz bardziej, powodując wytworzenie się nieprzejrzalnej atmosfery, której nawet rząd austriacki, starający się o pogodzenie przeciwników, nie widzi możliwości jej usunąć.

Jedną z poważniejszych przeszkód, utrudniających dojście do

jakiegokolwiek porozumienia — jest postawienie bolszewickiej delegacji wobec faktu dokonania, uznania przez państwa aljankę zwierzchnictwa Rumunji nad Bessarabią. Delegacja bolszewicka w czasie rękawic postawiła za pierwszy warunek zasadniczej dyskusji, ugnębi, czemu stanowczo sprzeciwia się delegacja rumuńska, powołując się na uznanie zwierzchnictwa praw Rumunji do Bessarabji przez wszystkie państwa aljankę i sprzymierzone, uprawnione do decydowania w tych sprawach w następstwie wygranej przez siebie wojny wszechświatowej.

Gubernator w obronie górników

PHILADELPHIA, 29 marca. — Gubernator Pincott, powiadomiony o zamiarze kompanji węglowej Vinton Collieries Co. w Vintondale, Pa. wyrzucenia na ulicę 30 rodzin górników, zamieszkałych w domkach kompanijnych, zawiadomił zarząd kompanji, by się wstrzymał z wyrzuceniem górników do czasu zbadania kwestji sporu przez władze stanowe. Powodem wyrzucenia górników jest strajk wybuchły z powodu nieprzejścia przez górników ogłoszonego przez kompanję zniku.

Sześć osób zabitych, 120 ciężko rannych skutkiem huraganu

SHAWNEE, OKLA., 29 marca. — Sześć osób zabitych, a przeszło 120 ciężko lub leż rannych skutkiem gwałtownego huraganu, jaki przelazł ponad miasteczkiem Shawnee, który zniszczył wszystko, co napotkał na swej drodze.

JUNKRZY PRUSCY ZAPOWIADAJĄ PRZYWRÓCENIE DYNASTJI HOHENZOLLERNÓW

Zarządzą powszechne głosowanie ludności, jeżeli dojdą do władzy — Grozą oddaniem pod sąd twórców republiki niemieckiej

BERLIN, 29 marca. — Przygotowania do nowych wyborów do parlamentu wyznaczonych na 4 maja znajdują się w całej pełni. Wszystkie stronnictwa mają już gotowe plany wyborcze i programy, które przedstawiają wyborcom i załączają przyjęcia ich za swoje.

Najbardziej interesującym jest program stronnictwa konserwatywno-monarchistycznego, które wcale się nie kryje ze swoimi zamiarami w razie winy wyborów na swoje korzyść.

Mieźmiedzi stronnictwo konserwatywno-monarchistyczne zapowiada przywrócenie w Niemczech zdetronizowanej dynastji Hohenzollernów, jeżeli za rządzący po wyborach plebiscyt ludności opowie się za przywróceniem zdetronizowanej dynastji i wskrzeszeniem monarchji.

Wskazywając konserwatystom, że nie chcą postawić w stan oskarżenia przed całym narodem Niemców, uważanych przez konserwatystów za zdradców stanu, którzy powinni spotkać jak jaknajsurowsza kara.

Strajk tramwajowy w Londynie zakończony

LONDYN, 29 marca. — Strajk pracowników tramwajowych i omnibusowych, do których przyłączyli się następnie pracownicy koleji górnych i podziemnych,

Polska otacza specjalną opieką mniejszości narodowe

EPIDEMIA KATASTROF W KOPALNIACH WĘGLA

26 GÓRNIKÓW GINIE TRAGICZNĄ ŚMIERCIĄ

8 górników wydartych z objęć śmierci

BLUEFIELD, W. Va., 29 marca. — Dwudziestu sześciu górników straciło życie w eksplozji pyłu węglowego i gazów nagromadzonych w kopalni wskutek złej wentylacji. Ośmiu nieszczęśliwych górników udało się załozde ratowniczej wydżyć z objęć pewnej śmierci.

Bolszewicy zakupują aeroplany najnowszego systemu

AMSTERDAM, 29 marca. — W Amsterdamzie przebywająca bolszewicka komisja, która zajmuje się ogarnianiem aeroplanów najnowszego systemu, zakupiła przed pewnym czasem przez rząd bolszewicki dla użytku armji bolszewickiej.

Amerkański attache handlowy w Berlinie obrabowany

BERLIN, 29 marca. — Nowyśledzi dotychczas rabusie obrabowali biuro amerykańskiego attache handlowego na sumę \$1500. Władze policyjne przekonane są, że rabunek nie ma podkładu politycznego ze względu na fakt, iż rabusie nie tknęli żadnych dokumentów o wartości gospodarczej i politycznej.

TWORZY SPECJALNY PODSEKRETARJAT W TYM CELU

Senator Kasznica kandydatem na podsekretarza

WARSZAWA, 29 marca. — Rząd polski postanowił utworzyć specjalny podsekretariat dla spraw mniejszości narodowych. Kandydatem na podsekretarza dla mniejszości narodowych zostanie prawdopodobnie mianowany senator Kasznica.

Prasa polska zaprzeczyła pogłoskom rozpущonym ostatnio w kołach reakcyjnych, że rząd polski zamierza powołać specjalne kroki dyplomatyczne dla obalenia klauzuli o mniejszościach narodowych, podpisanych w wersalskim traktacie pokojowym.

POINCARÉ POWOŁUJE PRZECIWNIKÓW POLITYCZNYCH DO RZĄDU

Przechylił się do poglądów stronnictwa postępowego — Z zartymianiem ogólnego kierunku dotychczasowej polityki

PARYŻ, 29 marca. — Premjer Poincaré tworząc nowy rząd, zrobił krok, który nie pozostanie bez wpływu na całokształt polityki francuskiej w najbliższej przyszłości. Przekonaawszy się, że nie może przeprowadzić swych planów, opierając się wyłącznie na poparcie dotychczasowego bloku konserwatywnego, złożonego z partji konserwatywnej przez Clemenceau, Poincaré postanowił pozyskać dla swych planów postępowość, którą tej dał tryk w swoim rządzie, przechylając się przez to do wielu żądań stawianych przez opozycję, zatrzymując jednak ogólny kierunek dotychczasowej polityki.

W skład nowego rządu wchodzi następujący ministrowie: Premjer i minister spraw zagranicznych R. Poincaré. Minister sprawiedliwości i wicepremier Lefelre de Prey. Minister spraw wewnętrznych Justin de Selves.

BOLSZEWICY DĄŻĄ DO WYWOŁANIA ANTY-ANGIELSKIEJ REWOLUCJI W IRLANDJI

Przy pomocy olbrzymich mas bezrobotnych w tych krajach

PARYŻ, 29 marca. — Jak rząd bolszewicki traktuje przyjęte na siebie zobowiązania wobec irlandzkiej propagandy, dowodem na to jest przesłanie dokumentu, znanego w posiadaniu bolszewickiego agenta w Londynie, w którym rząd bolszewicki, mimo danych rządowi angielskiemu przeczeczeń, że wstrzyma się od bolszewickiej propagandy za uznanie bolszewickiej Rosji przez Anglię, poleca swemu agentowi wywołanie w Irlandji przeciwangielskiej rewolucji, przy pomocy wielkich mas bezrobotnych, tak w Irlandji, jakoteż w Anglii. Instrukcje bolszewickiego rządu do swych agentów zagranicznych poświadczają wszystkie cechy misji, na którą czynny bolszewicki Rosji do „wewnętrznych” Rosji państwa, z którym rząd bolszewicki, zobowiązując się uroczyście do zaprzestania wszelkiej

Zapowiedź mroźnej burzy nadszającej z dalekiego zachodu

CHICAGO, 29 marca. — Mimo urzędowej wiadomości, federalne biuro atmosferyczne zapowiada groźną burzę, połączoną z olbrzymimi opadami śniegu, która pokryje cały kraj od gór skalistych po wybrzeża Atlantyku. Do New Yorku i innych miast nadadłaby burza śnieżna dotrze w sobotę w nocy i spowoduje znaczny spadek temperatury.

W tym tygodniu:

Bardzo ciekawe i aktualne korespondencje WIENIAWY-DŁUGOSZOWSKIEGO, w których porusza następujące zagadnienia:

1. NOWE WYBORY DO SEJMU;
2. TRWAŁOŚĆ RZĄDU WŁ. GRABSKIEGO;
3. ZMIANA ORDYNACJI WYBORCZEJ;
4. ROZSZERZENIE WŁADZY PREZYDENTA RPŁTEJ;
5. POWRÓT PILSUDSKIEGO DO ARMJI I DO CZYNNEGO ŻYCIA POLITYCZNEGO.

Korespondent nasz odbył w powyższych kwestiach wywiad u St. Thugutta, Jędrzeja Moraczewskiego i Tomasza Nocznickiego.

Prócz tego KORESPONDENCJA Z PARYŻA o stosunku Zachodu do Sowietów.

JUTRO! JUTRO! JUTRO!
Zebranie zarządu i członków KOMITETU IM. J. PIŁSUDSKIEGO w Domu Narodowym, 19 St. Marks Pl. — Członkowie proszeni są o wpłacenie podatku do kasy Komitetu. — Początek o godzinie 8:30 wiecz.

Nie zapomniacie o Fundacji Im. Piłsudskiego!

78 sekund od piany do ręcznika

Więcej, niż ostrze

do najszybszego w świecie golenia

Oto sekret golenia się w przeciągu 78 sekund zapomnij Valet Auto-Strop Razor. Udoskonalone ostrze, cudowny postępek. Ogolić się raz brzytwa Valet Auto-Strop Razor, a zauważysz różnicę. Bedzie tylko żalować, że nie zaczęliście wcześniej golić się w ten znakomity sposób. Cały komplet z pastą do ostrywania i nożykami \$1.00 — we wszystkich sklepach — inne garnitury do \$25.

Valet Auto-Strop Razor

Sam się ostrze.

Philadelphia i okolica

Pani Anna Nientowska, założycielka i kierowniczka Lwowskiego Instytutu Muzycznego, jednej z najpoważniejszych szkół Muzycznych, w której nauczycielami swego czasu byli mistrzowie tonów tej muzyki, jak Ignacy Friedman, S. Eisenberger, Sirota, Dąbrowski i inni, przyjechała przed kilku miesiącami do Ameryki, by zapoznać się z tutejszym poziomem kultury muzycznej, z tutejszymi urządzeniami w szkołach muzycznych.

Pani Nientowska bawi obecnie w Filadelfii, gdzie na zamienić ciekawą Annę J. Nientowską-Krupkę, również artystkę, prowadzącą z ogromnym powodzeniem szkołę śpiewu klasycznego. Ponieważ polskimi artykuł p. Anny Nientowskiej, który z pewnością zainteresuje naszych czytelników.

NIEDZIELA — W FILADELFIJ — NIEDZIELA
W DOMU POLSKIM, 211 Fairmount ave.
o godzinie 7:30 wieczorem

OBCHÓD KOŚCIUSZKOWSKI

W POLACZENIU Z KONCERTEM

W wykonaniu programu weźmą udział:

znana śpiewaczka operowa LEONIA GRODZKA, powszechnie lubiany śpiewak E. WIZLA, prof. muzyki J. GRIGAITIS oraz chóór „MONIUSZKO”

CALKOWITY DOCHÓD Z KONCERTU ZOSTANIE ODDANY NA FUNDUSZ INSTYTUTU IM. T. KOŚCIUSZKI
Polonia z Filadelfii i okolicy winna przyjąć jak najliczniej — Cel godny poparcia!

PRZEDSTAWIENIE TEATRALNE

KÓŁKO DRAMATYCZNE N. Z. S. P.

wystawi

W SOBOTĘ, DNIA 5-GO KWIEŹNIA, 1924

W SALI PULASKIEJ W NICETOWN

„ŻYCIE”

STUKA W 4-CH AKTACH W. FELDMANA
Rola w roku najlepszych sił polskich w Phila. Retjerja M. Dąbrowskiego
Stuka „Życie” grana kilka tygodni temu w Domu Polskim, zdobyła ogromnie niekłamnego zachwytu, wprowadzając w podziw najbardziej wybitnych twórców teatralnych. Niewątpliwie tym razem także wszyscy żądni odciśnięć sztuki, zostaną swobodnie wynagrodzeni.
Początek o godzinie 8-jej wieczorem. WSTĘP 75c, 50c i 35c

PHILADELPHIA, PA.

DZISIAJ!

Baczność Polacy i Polki
w Filadelfii, Pa.

Znana śpiewaczka operowa — pani Leonia Grodzka z New Yorku, oraz chłuba Polonii filadelfijskiej, znany powszechnie śpiewak pan E. Wiza, wystąpią na koncercie, połączone z obchodem Kościuszkowskim w ten niedzielę, dnia 30go marca, w Domu Polskim, 211 Fairmount Ave.
Także współudziału zaproszono także znanego profesora muzyki, pana J. Grigaitisa, oraz wielu najlepszych sił niejęzycznych z wstępem w tym występem sympatycznego chóru „Moniuszko”.

Początek o godzinie 7:30 wieczorem.
Calkowity dochód przeznaczony na fundusz Kościuszkowski — dlatego o licznym udziału szanownej Polonii, jaknajprzejrziej zapraszamy

Komitet Kościuszkowski
i Komitet Domu Polskiego.

W Auditorium kościoła chrześcijańskiego przy Pine ul., pomiędzy 3, 4 i 5 ulicami, w niedzielę, dnia 30go marca, br., o godzinie 11ej przed południem, ks. J. Szuk wypowie naukę: „Kto jest szczęśliwy?” A o godzinie 7:15 wieczorem: „Przed Żębą”.

Wszyscy proszeni do wzięcia udziału. Coś ważnego!

Wstęp wolny.

Dwudziestą pierwszy oddział P. U. Ludowego odbędzie się w niedzielę dnia 30 marca, o godzinie 5 po południu w Domu Polskim, 211 Fairmount Av. Odczyt wygłosi F. Polowski na temat: „Historia literatury polskiej od 15-go wieku do Mickiewicza”.

Na odczyt powyższy powinien przybyć każdy, kto pragnie wiedzieć. Odczyt odbędzie się punktualnie o godzinie 5 po południu. Wstęp wolny dla wszystkich.

W. Tyl, kierownik.

Znaczenie szkół muzycznych

— Nie mogę narazie pisać o poziomie muzycznej kultury Ameryki, bo miałam sposobność poznać muzykę jednego miasta, Filadelfię. Poznałam go, że się tak wyrażę, przez okno tylko. Ale Filadelfia jest drugim oknem i dlatego, o ile się nie mylę, poziom artystyczny Ameryki, względnie nie wiele się różni od Filadelfijskiego. Może być, iż gdy poznam Baltimore z jego słynnym „Peabody Conservatorium”, Rochester, gdzie „Eastman Conservatorium”, jak mi opowiadali tutejsi znawcy muzyki, na stałe lat 10 zaprowadzą, jakby na szczyty kultury muzycznej, może być, iż po poznanu New Yorku, rozszerzy się horyzont mojego pojęcia o kulturze muzycznej Ameryki.

Na razie, mogę stwierdzić jedno, że w Ameryce są i dobre szkoły muzyczne i doskonałe nauczyciele i do brzy matrycjali w uczelni, obok marzeń szkół i podręczników nauczycieli — ale gdzież tego nie ma? Ciemno jest tłumaczyć brak wybitniejszych artystów muzyków, rodowych amerykańskich?

To dziwne zjawisko wytłumaczył mi P. Cook, prezydent dużej firmy wydawniczej muzycznej i kilku dyrektorów tutejszych szkół, z pominięciem których pozwolił sobie wymienić prof. Leofona i Sternberga, że Ameryka do tego czasu traktowała sztukę muzyki, jako rzecz podrzędną, która przysłużyła się pieniądzu, można sobie importować z Europy; po drugie co było zdolniejszego, uważali sobie za honor wyjeżdżać do Europy, by pobierać naukę u tamtejszych słynnych mistrzów i wracać, jako artyści z marką czy to berlińska, czy czeska (skrzączkę Szwajcarii), czy pariska, koledzy z medjołańską. Widocznie, że nie tylko w Polsce poszukują i hordy składają artystyczny zagranicę, ale to samo się spotyka w Ameryce.

Znawcą tutejszą sztukę jedno mię uderzyło, system i techniczne urządzenia, które w ogromny sposób ułatwiają naukę, a których brak jest w Polsce.

Zdumiałam jestem, jak wielki zastrach młodzieży i dzieci polskich używają się muzyki, jak wielkie stosunki jest zainteresowanie pośród polonij tym działem sztuki pięknej. Jedną tylko jest wada, że dzieci polskie pobierają naukę prawie wyłącznie z naczynia prywatnych, a nie w szkołach muzycznych. Ten fakt może się da wytłumaczyć tak okolicznością, że brak jest odpowiedniej „polskiej” szkoły muzycznej.

Nie chcę szeroko się rozpisywać o tem, że niektóre nauczanie muzyki w Ameryce, jak w Polsce, jest w rzeczywistości prywatne, bo nie po temu tu miejsce stwierdzić tylko ten fakt, że we wszystkich krajach, gdzie poziom kultury muzycznej jest wysoki, do poziomu tego doprowadzają je kraje szkoły muzyczne.

We wszystkich miastach Ameryki, gdzie jest większa liczba polonij, powinny się znaleźć polskie szkoły muzyczne, które skupiłyby i silny naukowy i młodzież uczącą się muzyki. Nie mam tu na myśli oddzielenia polaków od innych, Polskie szkoły nie winny sobie wiązać z cel inną okoliczność. Szkoły amerykańskie, w szczególności, które nie miałyby żadnych zaciągów naukowych, są drogie, niezaraz brzo drogie. Przecież polski, robotnik nie jest w stanie pozwolić sobie

ŚWINIE I NAFTA, JAKO ŹRÓDŁA MORAŁNOŚCI SPOŁECZNEJ

Sto lat temu w Wilnie, w klasztorze Bazylikańskim pisał węgłem na ścianie Polak, przez Moskwę za wiarę Ojczyznę uwzględniając, że „miał duszę”, a narodził się Konrad”. W ten sposób stwierdził w swych niemiłych „Dziadach” Adam Mickiewicz, że miłość do zbiorowości, poświęcenie społeczne nowego stworzył człowieka z Gustawa, sprawom wzorą jeszcze swego serca, miłości dla kobiety wygłuszone oddane.

„Człowieku, gdybyś wiedział jaka twoja władza! Każdzy z was mógłby samotny, więziony Myślał i wiarę zwać i podzwagać trony!”

Świąt poszedł napróżd od owej pełnej tajemnicy mocy, gdy Konrad, „za miliony kochał i cierpił katusze, gdy czuł cierpienia swego narodu jak matka czuje w łonie bóle swego płodu”, gdy Boga nazywał nie ojcem słońca, ale carem.

Walczył się działy trony, ministrami zwanymi i nowe się budują, przez wolę ludzką, jak to przedziwiał Mickiewicz. Lecz za tą potęgą ludzkiej woli nie stoi cierpienie za cały naród, ci, którzy dokonali niedostępnymi dla Mickiewiczów cudów, nie mówią, „ja i Ojczyzna to jedno”, jako, że Ojczyzna jest Rzym papieża, dla drugich głębia, dla trzecich Meksyk lub Syon, dla garści tylko Polska sama. Któż by się z mniejszością liczył.

Obalił Witos gabinet Sikorskiego za to, że ten urodzony pana Witosowskiego trzydziestą tysięcy słońc zagranicę nie wypuścił. Powstało ministerium Hardinga z nafty. Wola, która burzyła i budowała gabinety ze zrozumiałych dla wszystkich powstała pobudek. Nie w celi więziennych, lecz w pokoju hotelowym. Nie wyzywała Boga na walkę o rząd dusz, lecz pokornie prosiła Boga o rząd nad pieniędzmi.

Rzekł Witos: „Ja i świnie to jedno” i wnet w pałacu zamieszkał, króć przymiłow, króć po zadku kępal i z kardynałami liktery „Suwereny” pijal.

W zapomnianej przez zasłoniętych cell, przez Moskwę na urągowski na wychodek zamienionej, wolał Konrad Mickiewicza, że „władzę chce wywrzeć na ludzkie dusze

nie broń — broń odbije nie pieśniami — długo rosną, nie nauka — przedko gnije nie cudami — to zbyt głosił chciał uczuciem rządzić, miłością kraju, cierpieniem milionów rodaków.

W „ofisie” na Park Row w New Yorku krzywozprężny szajka, który, jak to przed Senatem amerykańskim wyznał wstręt swój i wżgardę czuł do Polski, marzył o władzy „jak bliźnich rozprządca”. Przywieziony do Polski przez Paderewskiego na „Hoovera” zekłnił się z „cierpiącym za milion” „świń Witosem”. Na zamku lancerkowski stał się „arką przymierza między nowymi i dawnymi laty”, pogodził kłopoty polskich chłopów z bogaczami, szlachtą rodową i żydów jeszcze bardziej arystokratycznym pod hasłem „Jeden, tylko jeden cud, ze szlachty i żydem polski Lud (Piasz)”.

I „wywarł władzę na ludzkie dusze” aż przesłmerły świniskim pomiotem”. A tu w Ameryce wszędzie natęga śmierdzi.

Świadkami jesteśmy nowej, tegiej, praktycznej moralności, że świnie i z nafty zróżnion. Rządzą przy pomocy dolarów duszami ludzkimi. Miżsurosem togi senatorskiej wkłada, złodziejów publicznych groza ministrami robi.

Jest jedna tylko przykra sprawa. Moralność Konrada w więzieniu kryminalnym koniec swój znajduje.

Anna Nientowska.

Co lepiej?

Podczas wypoczynku przy żniwie rozmawiają dwaj niepiśmienni parobcy.
Ho, hol zebym to ja umiał czytać! — mówi jeden.
Na licho mi to, ja bym woliał umieć pisać!

— Co ci pomóż pisanie, jeżeli nie będziesz czytał?
— Już ja se takiego inteligenta znajnę, co mi ta przeczyta to, co ja napiszę — sprytnie odpowiada drugi.

The Bowery Savings Bank
110 East 42nd Street
i 130 Bowery
New York, 10 Marca, 1924.
Kwartalna dywidenda w racie

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.
Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.
Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sumy wliczone 5 kwietnia lub przedtem, będą procentowały się od 1 kwietnia, 1924.

Sprawy pieniężne załatwiane przez pocztę

Bowery Savings Bank proponuje inną wygodę swym depozytariuszom, a mianowicie — załatwianie spraw pieniężnych przez pocztę.

Dzięki skrzynce listowej na rogu Waszej ulicy, Bowery Savings Bank jest obecnie otwarty dla Was o każdej godzinie w dzień i w noc.

Tym sposobem możecie otworzyć konto, składać pieniądze na depozyt, lub wyjąć je wszystkie, kiedy Wam będzie najdogodniej.

Bez kosztów przyjazdu, zastawiając się do godzin wieczornych i bez czekania.

GODZINY URZĘDOWE	42 ULICA
Poniedziałek 9 do 7	Poniedziałek 8:30 do 7
Wtorek 9 do 3	Wtorek 8:30 do 4
Środa 9 do 3	Środa 8:30 do 4
Czwartek 9 do 3	Czwartek 8:30 do 4
Piątek 9 do 3	Piątek 8:30 do 4
Sobota 9 do 1	Sobota 8:30 do 1

The Bowery Savings Bank

130 Bowery 110 East 42 Street

W pobliżu Grand St. Now York

Odwiedźcie nasze Neighborhood Service Bureau, pod No. 120 Bowery, Dyrektor biura poinformuje Was bezpłatnie o socjalnych i ekonomicznych stosunkach w tem zakresie. Możecie się porozumieć swym ojczyznę jęzikiem.

Baltic America Line

8 Broadway, N. Y.

WPROST do i z POLSKI Przez Gdańsk

Z Nowego Yorku, Bostonu lub Filadelfii do Gdańska 11:04:50 i 45 do postąta wojennego. Z Bostonu do Nowego Yorku linia Fall River, z Nowego Yorku linia Fall River.

S. S. ESTONIA 9 Kwietnia

S. S. LITANIA 30 Kwietnia

W 3-jej klasie tylko kajuty na 2, 4, 6 i 8 osób. — Polska kuchnia — Polska służba — Greczka obłaga.

Zamawiajcie kajuty zawczasu u swego agenta.

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

DOLARY DO POLSKI

WIOSNA nastala. W Polsce rozpocznie się energiczna praca nad uprawianiem roli i zasiewami.

CZY POMYSLELIŚCIE o tem, ażeby posłać swoim krewnym kilka dolarów zapomogi.

PRZESYŁAMY dolary, które są docierane do ostatniej poczyni w rzeczywistych dolarach Amerykańskich pod gwarancją w przeciągu 3-4 tygodni.

UDZIELAMY informacji w sprawie wyjazdu do Polski i sprawozdanie krewnych do Ameryki. Po wszelkie informacje bezpłatnie piszcie lub zgłoszcie się osobiście.

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

AGENCJA BELWEDER Inc.

359 Second avenue, New York, N. Y.

(Początek 20 i 21 ulicy)

Telefon: Gramercy 2831

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

FLORIAN

ANSKI
E I TANIE DOMY.
wanny. Cena \$5,500. Wplaty \$2,500.
Rentu \$84.
fam. murowany dom po 5 pokoi i w
Cena \$16,500. Wplaty \$5,000.
Droga. \$201.50.

fam. murowany dom po 4 pokoje, w
ny, elektryka. Cena \$13.000. Wpła
\$3.500. Renta \$142.

NSKI
e, agencja kart okrętowych.
URA
FNIE: W MASPETH, L. I.:
Avenue 159 Perry Avenue
oint 8232
y biuro na 214 Driggs Avenue, DRZE

EXPERIMENTAL

MY W GREENPOINT
fam. drewniany, 11 pokoi i wanny
\$9000.
fam. murowany, lotta 48x100. Rem.
\$7.000 rocznie, wpłaty wedle umow
Cena \$55.000.
8-mio fam. murowane, 5 pokoi i wa
nna, ogrzewanie i elektryczne świat
Cena \$48.000 za obydwa, — gotów
\$3000.
fam. drewniany, 5 pokoi i wanna
\$10.500.
fam. murowany, 11 pokoi i wanny

STER

REKURACJE
BROOKLYN, N. Y
(rola Teatru)

FAM. DOM. 7 pokoi, garaż na 4 samochody. Cena \$9,000.
fam. wszelkie ulepszenia Cena \$12,600.
fam. Cena \$24,000.
Także mamy wiele sklepów do sprzedania. Nie przyjmujemy agentów.

PIUCHAN
2025 Morris Ave., New York, N. Y.
Telefon Fordham 0915. (2)

kościół i składów żywnościowych.
4 konie, 6 krów, 7 świń, 400 kur, 2
farmerskie maszyny i wozy, 2 d
na miód pszczoł. Żelazo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828,

ARMY na sprzedaż, male i duże
\$11,500 do \$10,000. Wszelkie wiadomości
i w sklepie, Korban, 624 E. 11th St.
(3)

b szescio pokojowy dom na latwych u
mkach. B. Melzer, 123 Liberty Stre
ew York City. (3)

Domy \$100 Domy

Każdy może być właścicielem 10,000 kwadratowych stóp ziemi na ogród warzywny, przytem, chowając drobi i krowy, mając \$100 na początek. Domy czterech lub pięć pokoi możemy wybudować według życzenia za \$500 do \$1,200 na wypłat po \$10 miesięcznie. Jedyna sposobność posiadania mieszki

Yorku, gdzie znajdują się wszelkie wy
gody wielkiego miasta i tylko 30 minu
jazd do Manhattan. Po dalsze in

formacje gniazdziska nie osobicie lu-
listownie nadmienialam, czas wyjazd
do, Lincoln Company, 206 Broadway,
Room 244, New York, reg Fulton St.
Agentów potrzebujemy. (t f r)

AWALEK zlecił i zarobek na ży-
wniejszyście wysoki koszt, na ży-
e kury i uprawianie jazyzny, \$200 wy-
\$15 miesięcznie, posiadacie potelo-
nia szkoły, sklepów, tramwajów i o-
busów, pięć centów przejazd do
marku wybór 6 i 5 pokojowych dem-
nów warunki, Właściciel, Room 4
13 Liberty St., New York City. (3)

(Information Wanted)

ASARZ który niedawno przyjechał
praca poszukuje pracy. 330 E. 2
P. Peter Prystupa. (3)

OSZUKUJE swego brata Antonie
Niedzwieckiego, który podobno zam
kuje w okolicy New Yorku. Kto
dzielił o miejscu jego pobytu lub
now, niech się zgłosi do. Aleksandra N
kowiecki; 235 E. 4th St., New Y
(3)

KUSZERKA ma kilkoletnie doświadc
nie. Mrs. F. Vosuhlo, 158 W. 24th
Atr. 5731. (1)

ANTONI Skrzecz, ziemia Łomżyńska.

szukuje żony Jana Kobyleńskiego
sił Tłuszcza, parafia Czerwonka, ziemia
pompińska. Proszę się zgłosić listo
e w bardzo ważnej sprawie.

OSZUKUJE dobrego muzykanta mandolinie który zechce dyrygować zupełnie orkiestrę na mandoliną. oferty do Nowego Świata, Radio 50.

OSZUKUJE starszej panny w celu małżeństwowym. Zgłoszenia 622 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880,

INTELIGENTNY, młody kawaler z c
brym kapitałem z braku znajomo
szukuje inteligentnej panny w c

OSZUKUJE w celu matrymonjalny
pannie lub wdowę bezdziejną, od
do 30, szatynka lub brunetka, mu-
cie dobrą gospodynią. Zgłoszenia
ciennie od 6 wieczorem, w niedzielę
dziny 1 po południu. Ludwik Nowak
Mott Street, Newark, N. J. (3)

WŁADYCY! Dlaczego macie się do obcy-
wam pokoje malowali. Tu ja
biak malarz. Wm Drabek, 532 E. 1
Y. Telefon Dry Dock 6969. New York
6

POKOJE DO WYNAJĘCIA
Rooms to let

O wynajęcia pokój do wynajęcia
475 Denn Street, Brooklyn. Kowalski
Zezwleć piętro. (3)

O wynajęcia trzy pokoje. 621 E.
1515th Street. (3)

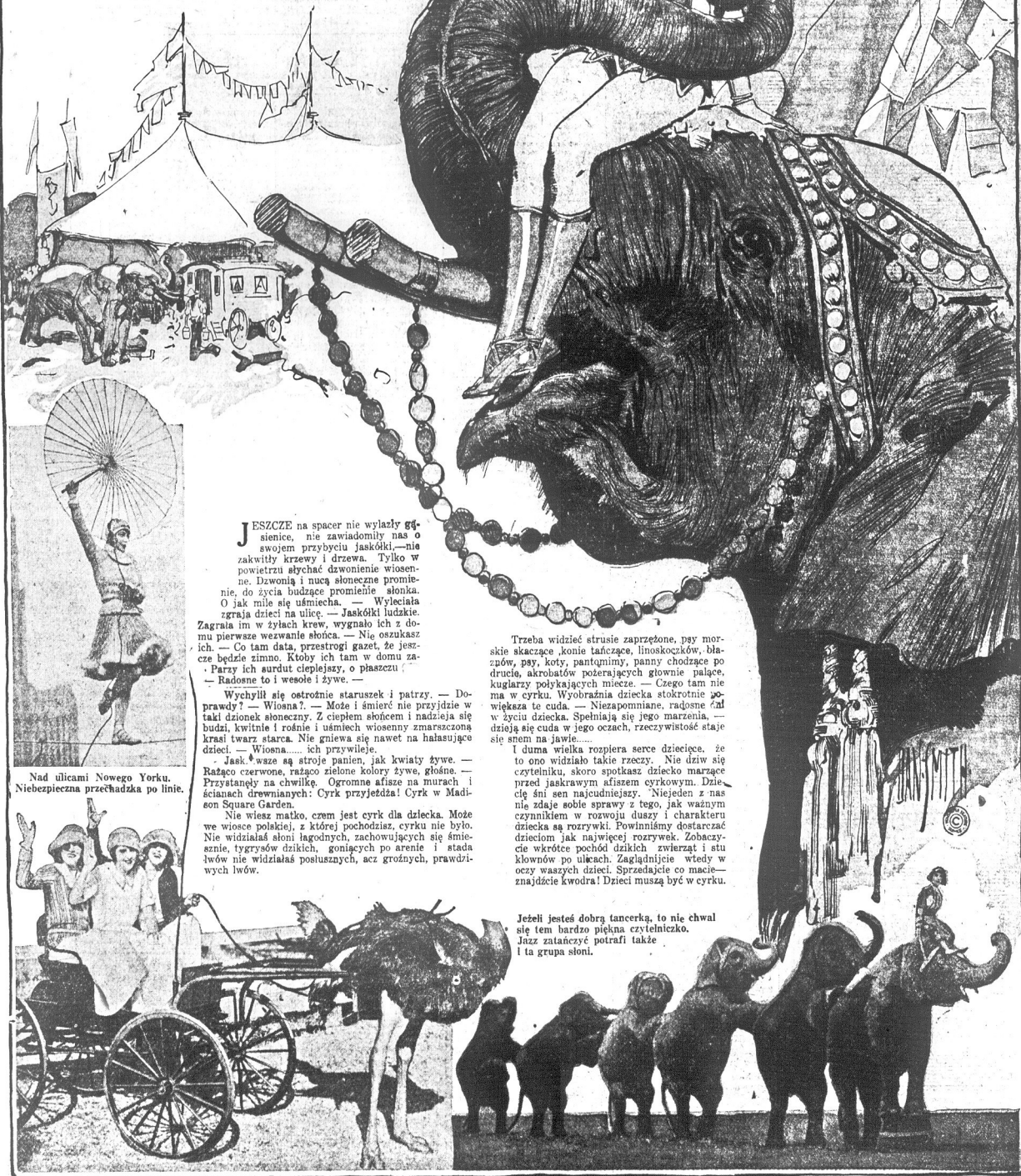
O wynajęcia pokój do wynajęcia
elektryka i wanna dla jednej lub dwóch
osób. 347 E. 29th St., Apartment
12. (3)

O wynajęcia dwa duże pokoje i wa-
nna, trzy bioki od stacji i mostu, p-
kój, kuchnia, łazienka, pralka, pralka,
kuchnia, 97 Bee Be Ave., Long Island
City. (3)

ROJ do wynajęcia z wanną i
dwóch mężczyzn lub małżeństwa. m
a używać kuchnię. 433 E. 66th Stre
partment 7, New York City. Zgłos

RONTOWY umeblowany pokój do w
najeżdza dla inteligentnego mezczy
złostenia. Kuźmiński, 163 Norman A
reenpoint, Brooklyn. (3)

Cyrk przyjeżdża! Wiosna na dworze!

JESZCZE na spacer nie wylazły gąsienice, nie zawiadomiły nas o swoim przybyciu jaskółki, — nie zakwitły krzewy i drzewa. Tylko w powietrzu słychać dzwoniące wiosenne. Dzwonią i ruszą słoneczne promienie, do życia budzące promienie słońka. O jak miłe się uśmiecha. — Wyleciała zgrała dzieci na ulicę. — Jaskółki ludzkie. Zagrała im w żyłach krew, wyгнаło ich z domu pierwsze wezwanie słońca. — Nie oszukasz ich. — Co tam dała, przestrogi gazet, że jeszcze będzie zimno. Ktoś ich tam w domu zaparzy ich surdut cieplejszy, o piaseczu — Radosne to i wesołe i żywe. —

Wychylił się ostrożnie starszyszek i patrzy. — Doprawdy? — Wiosna? — Może i śmierć nie przyjdzie w taki dzień słońeczny. Z ciepłym słońcem i nadzieją się budzi, kwitnie i rośnie i uśmiech wiosenny zmarzniętą krasną twarz starca. Nie gniewa się nawet na hałasujące dzieci. — Wiosna..... ich przywileje. —

Jaskółki wazę są stroje panien, jak kwiaty żywe. — Rażąco czerwone, rażąco zielone kolory żywe, głośne. — Przystanęły na chwilę. — Ogromne afisze na murach ścianach drewnianych: Cyrk przyjeżdża! Cyrk w Madison Square Garden. —

Nie wiesz matko, czym jest cyrk dla dziecka. Może we wiosnę polskiej, z której pochodzi, cyrku nie było. Nie widziałas sioni łagodnych, zachowujących się śmieśnie, tygrysów dzikich, goniących po arenie i stadów nie widziałas posłusznych, acz groźnych, prawdziwych lwów. —

Trzeba widzieć strusie zaprzężone, psy morskie skaczące, konie tańczące, linoskoczków, błaznów, psy, koty, pantomimy, panny chodzące po drucie, akrobatów pożerających głównie palce, kuglarzy polkających miecze. — Czego tam nie ma w cyrku. Wyobraźnia dziecka stokrotnie powiększa te cuda. — Niezapomniane, radosne dni w życiu dziecka. Spełniają się jego marzenia. — dzieją się cuda w jego oczach, rzeczywistość staje się snem na jawie. —

I duma wielka rozpięła serce dziecka, że to ono widziało takie rzeczy. Nie dziw się czytelniku, skoro spotkasz dziecko marzące przed jaskrawym afiszem cyrkowym. Dziecię śni sen najcudniejszy. Niejeden z nas nie zdaje sobie sprawy z tego, jak ważnym czynnikiem w rozwoju duszy i charakteru dziecka są rozrywki. Powinniśmy dostarczać dzieciom jak najwięcej rozrywek. Zobaczyć, wiecie, wkrótce pochodzą dzikich zwierząt i stu kłownów po ulicach. Zagłębicie, wiecie, w oczy waszych dzieci. Sprzedajcie co macie — znajdziecie kwadra! Dzieci muszą być w cyrku. —

Jeżeli jesteś dobrą tancerką, to nie chwał się tem bardzo piękna czytelniczko. Jaż zatańczyć potrafi takie i ta grupa sioni. —

Nad ulicami Nowego Yorku. Niebezpieczna przechadzka po linie.

OWSIANKA SŁUŻY DZIECIOM — POWIADAJA LEKARZE

Doręczała w smaku owsianka (ośmiu) wzmacnia, system i zapewnia dobre zdrowie. Matki! czy chcecie, aby dzieci wasze rosy zdrowo i posiadały silne kości i masy mięsne? W takim razie dawajcie im codziennie owsiankę, przynajmniej raz dziennie. Taka jest porada najpopularniejszych lekarzy w Stanach Zł., którzy przekonują się, że ta niewybredna, a łatwo strawna prosta przetrwała zło, jest bardzo pożywna, chociaż koszt jednego dania nie wynosi nawet centa.

"Owsianka jest wysoce pożywną potrawą" — oświadczył niedawno dr. Herman N. Bundesen, miejski komisarz zdrowia w Chicago. Rzeczoznawcy na polu dietetyki uważają, że jest ona znakomitą pożywnością dla dzieci i dla dorosłych.

Dawajcie im ciepłe śniadanie.

Owsianka posiada wiele cennych właściwości, buduje ciało, do starca takich składników, jakie właśnie są potrzebne dla dzieci i dla dorosłych. Od wielu lat ciepłe śniadanie okazuje się znakomitą dla milionów ludzi w wielu krajach. Owsianka, naprzykład, stanowi świetne ciepłe śniadanie.

Buduje kości i mięśnie.

Znakomici znawcy dietetyki uznajmyli niedawno kompanji Quaker Oats, że system trawienia bardzo łatwo wchłania owsiankę, budując kości i ścięgna, z wielką korzyścią dla rosnących dzieci.

Jadaj więcej owsianki, a mniej będzie chorób — powiedział pewien znany specjalista chorób dziecięcych. Powodem zapadania na rozmaite choroby jest to, że ciało nie posiada dostatecznej sily żywej, by odparować ataki, jakie wykonują zaraźliwe mikroby. Owsianka ma tyle zalet, że jest istotnie znakomitą pożywnością dla zabezpieczenia zdrowia. Poza to kosztuje bardzo tanio, a smakuje doskonale.

Gotowa za parę minut.

Potrzeba tylko kilka minut, aby przygotować owsiankę — oto jeszcze jedna zaleta.

Niemna zadanie przyczyni się do zdrowia gospodyni obła o to, by rodzina jadła najlepszy i najbardziej pożywny pokarm, miały wyśmienite, zdrowe, nie „fabrykowane pożywienie”, które

DZIAŁ KOBIECY

Mamie C. Bauer, matka dwójki dzieci, która została zamordowana przez niewykrytego do tej pory sprawcę na szosie prowadzącej do Bloomfield, S. L.

Kidnietka Yorku będzie wkrótce matką

Betty Holman została aresztowana na dworcu kolejowym w Pittsburghu, Pa.

MAŁŻEŃSTWO

Czy znacie książkę Fanny Hurst o małżeństwie? Jeżeli nie — to radzę wam ją przeczytać. Pani Hurst bowiem postanowiła ratować instytucję małżeńską przed ostatnią zagładą i czyni to z właściwym sobie wdziękiem i talentem, właściwym wszystkim jej powieściom. Przed osnuty laty panna Fanny poznała pana Hurst i z wyjątkiem amerykańskim wzięła z nim ślub. Ślub w Ameryce nie jest uważany za rzecz poważną, oczywiście — z wyjątkiem drakonijskich praw tej demokratycznej republiki: w Stanach Zjednoczonych do dziś obowiązuje White Slave Act, przestępstwo, mające być obroną dziewcząt przed zniewoleniem i wyzyskiem — a właściwie straszną broń w rękach szantażistów i pseudo-moralizatorów, mogących we wszystkim dopatrzeć się przestępstwa przeciwko moralności.

dy dobra, prosta, znana wszystkim kobietom owsianka, zawiera o tyle więcej pożywności po taniej cenie.

Komisarz Bundesen dodał, że powagi lekarskiej w Stanach Zjednoczonych godzą się teraz na europejski zwyczaj podawania gorącego śniadania.

Dawajcie rodzinie swej ciepłe śniadanie — mówi on. Ciepłe śniadanie lepsze jest dla ludzi żyjących w miastach, kobiet pracujących w domu, osób mieszkających na wsi i dla robotników. A dla dzieci tak samo. Zimne śniadanie nie jest pobudzające, jest szkodliwe.

Ciepłe śniadanie rozpoczyna dzień dobrze. Nie potrafi poprosić nikogo o złym humorze i zmęczony po dobrym, ciepłym śniadaniu.

Aby uniknąć wiejskiej wizyty u siostry, grzywny lub wzięcia — sympatyzująca ze sobą para biegała ślub. Prawomocne to małżeństwo trwa parę miesięcy lub parę tygodni, potem małżonkowie podają się o rozwód i — zaczynają od początku. Oto czym się żyje, gdy nadmierna ilość dwudziestoletnich rozwodów i po trzydziestu rozwiedzionych dwudziestoletnich chłopców!

Panna Fanny poznawczy pana Hurst, który jej się podobał, zgodziła się zostać jego żoną. Jak twierdzi, kochała męża i miała jak najlepsze względy na niego — ale nie mogła się z nim zżyć. Wzięli rozwód.

Co zmusiło ją do porzucenia ukołowanego? Pani Fanny odpowiada: „Głód obywatela z nim”. I dodaje: „Pomyślcie tylko, przez siedem dni w tygodniu spotykaliśmy się przy rannej śniadaniu. Robiliśmy honory domu jak nudnym kolegom, on zaś uśmiechał się kwaśno, zmuszony do ławienia rozmową między przyjaciółmi. Czyż to nie potworne?” Ze potworność to zniosła naszabki i matka, i jeszcze znosi większość kobiet — pani Fanny tłumaczy jedynie słabym uświadomieniem swojej zależności od kobiet. Pani Fanny przyznaje, że pierwszy ciós małżeństwa zadala emancypacja. Czy mamy ją za to potępić? (Pani Fanny jest zwolenniczką małżeństwa). Nie, bo wyzwała w kościele cięciwkę, nieprzejmując, pogodziła — szanujemy swoje dziedzictwo, kapryśny, nie przeszkadzamy sobie w pracy.”

Recepta pani Fanny jest może doskonała — ale wobec głodu nie ma szanse w Europie niemożliwa do stosowania. Pamiętajmy też, że osobne wypicie nie zastąpi osobnych mieszkani: pani Fanny gardzi tymi środkami — i słusznie. Razem radzi podzielić mieszkanie na dwie, ściśle rozdzielone części, w których mąż i żona czuli się zupełnie u siebie.

Co przez to zyskują? „Spokój i zgodę”. Tak. To niemożliwe. Ale co będzie z dziećmi? Pani Hurst-Danielson jest zwolenniczką wychowania dzieci przez państwo. Dzieci do lat 5 pozostają przy matce, a potem oddaje się je do internatu, gdzie otrzymują wychowanie oparte na prawdziwie głębokiej etyce i poczuciu prawa. Dodaje natomiast, że pani Fanny nie ma dzieci... Z. P.

Złote, wieczorowe pantofelki, przybrane są dziś spokojnym odcieniem różowym, lub niebieskim z brokatem. Odcień różowy lub niebieski powinien być dobrany do koloru sukni wieczorowej.

STAROŻYTNE LEKARSTWO NA POROST WŁOSÓW

Doktor F. C. Knowles opowiada w „Penny-Saver Medical Journal” o załobkach szarłatniastwie i ośmieszających starożytnych medycynie. Chaldejski astronomowie utrzymywali, że światło księżycowe powoduje lunatyzm, nadając niepokój, nawet brodawki i dyndające. Nawet w niedawnych czasach, w szesnastym stuleciu, bardzo rozpowszechnione było mniemanie o wpływie gwiazd na życie człowieka. Niektórzy lekarze utrzymywali, że ciało człowieka składa się włącznie z rty, siarki i soli, że słońce ma wpływ na serce, księżyc na mózg, planeta Jowisz na wątrobę, Saturn na śledzionę, Merkury na piersi, Mars na zół, a Wenus na nerki. Wierono, że siedem metalów odpowiadało jęczy każdej innej planecie, są lekarstwem na choroby ludzkie, nazywano je, odpowiadających tym samym planetom. Około 3000 lat przed Chrystusem Egipcjanie mieli lekarstwo, od którego porastały włosy na głowie i noszko, albo na rogu nosorożka, jak utrzymywali. To proste lekarstwo było przygotowane z tłuszczu lwa, hipopotama, „krokodyla, gęsi, żmii i bawoli.

SEVERE LEKARSTWA UTRZYMUJĄ ZDROWIE W RÓWNOCI

Wyczerpane, nerwowe, kobiecy mogą otrzymać ulgę, przez użycie

Wzmocnienie dla kobiet. Prawdopodobnie najsilniejszą i jest na pomoc przywrócić zdrowie naturalnych funkcji i przywrócić normalny bilans do zdrowego stanu. Cena dwa. Zapytajcie w aptece. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Fritzi Roenthal, żona milionera austriackiego dzięki swej piękności rządzi arystokracją wiedeńską

MORALNOŚĆ

Czyż moda nigdy nie dojdzie do porozumienia z ekscentrycznością Amerykanek? Zauważyliśmy się przeciwko długim włosom, buntują się przeciwko długim sukniom — a ostatnio, jak wieść głosi, pragną ograniczyć z trudem zdobyta przez kobiety swobodę w wyborze barw. Oczywiście, ten ostatni zamach na dekret królowej jest akcją podjętą przez jedną tylko grupę. Kto wie jednak, czy Lidze Młodych Chryścjanek nie uda się wzmocnić we wszystkie swoje rodzaczki, że wybór koloru sukni i płaszcza nie jest kwestią osobistą, ale społeczną, od której zależy szczęście ludzkości. Sekciarstwo jest rzeczą tak zaradliwą.

Jeżeli więc mamy wierzyć głoszonej przez Y. W. G. A. teorii, to noszenie barwy czerwonej jest czynem nieetycznym i niemoralnym, czerwona barwa bowiem nie tylko męczy wzrok, ale działa podniecająco na system nerwowy — zwłaszcza u mężczyzn... „Któż ci zaręczy, że przez lekkomyślne włożenie czerwonego kapelusza nie stałaś się przyczyną tragedji małżeńskiej, lub nie osłabiłaś zmęczonych oczów biednego urzędnika” — czytamy w oświadczeniu W. C. A.

Barwa błękitna działa kojąco. Powinniśmy więc wszystkie ubierać się na błękitno? Nie, bo wtedy na świecie zapanowałaby monotonia — „matka melancholji”. Równie dobrućczyną jak błękit jest barwa żółta. I pomarańczowoczerwona pierwiastek wesołości, bez-ościwiania zmysłowego. Patrząc na pannę w białej sukni, na uosobienie czystości, może się w niej zakochać i zaprzagnąć pojąć ją za żonę — ale nigdy nie przyjdzie mu do głowy, że taka panna możeby uwieść. Mój Boże! Jakże to uczucie być „Amerykaninem”! Dla Amerykaninów nie istnieje trudne zagadnienia etyczne ani moralne — zmysły jego szlachetnie pod wpływem barw, uczucia kształtują się zależnie od tego, czy Miss Maud była w sukni białej czy zielonej! Zielonej! I ona nie należała do barw obojętnych. Niema co prawda właściwości moralnych, ale przeważnie zjawiera złośliwy składnik chemiczny, zwany arsenem, a więc działający

szkodliwie na nasz ustrój fizyczny. (Tu zaznaczam, że w ocenie barwy zielonej Liga różni się zagadkowo od Oskara Wilde’a, który powiedział, że zamalowanie do barwy zielonej u narodów oznacza ich skłonności artystyczne, u poszczególnych zaś ludzi — skłonność do zbrodni seksualnych.)

Zdawałoby się, że barwy brudna i popielata powinny znaleźć potwierdzenie u tych moralnie smutne myśli i odbiera chęć do pracy... Jednym słowem, zanim zdecydujemy się na wybór sukni, powinniśmy odbyć długą naradę z lekarzem, moralistą i własnym sumieniem — mimowolnie bowiem możemy zrujnować zdrowie bliznich, odebrać im życie, a dzieciom ojca i popieścić wiele innych czynów nieetycznych, od których wolne są członkinie Ligi.

RADY PRAKTYCZNE

Doładzaj nieco soli kuchennej do gazolin, a uniknie się tego pierścienia otaczającego każdą wyszczuploną plamę. Przed prasowaniem należy szczerką wytrzeć sól z materji.

Przed zamiataniem dywanu wzięj starą, błasnawą puszkę, przebież dziury w dnie i napelnić solą zyczącą. Poprzedz nią dywan, a zapobiegnie to w roznoszeniu się kurzu i odświeża to kolory i ochrania od moli.

Gorący, ostry ocet przędko usunie plamy z węgla i farby na szybach od okien.

Ażby naczyńa szklane błyszczły, trzeba je obetrzeć zaraz po umyciu w ciepłych mydlinach. Filizanki używane do mleka powinny być wypuklane wpięty w zimną wodę, dlatego, że gorąca woda zdaje się wypędzać mleko do szkła.

Tani i dobry „wosk” do odświeżania podłogi zrobić można w następujący sposób: Na jedną część roztopionego parafiny dodać dwie części naty. Gdy ochłodnie, jest tak gęsta jak wazelina. Wcierać trzeba mocno, zapomniać miękkiej szmaty, przy czepionej do drążka, jak zwykła szmata do wycierania.

Jeżeli złew się zatkał i czujesz wstręt do włożenia weń ręk, wlej do zlewu nieco amoniaku, potem wytrzyj szmatką, amoniak wyyczyści zlew i pozbawi go nieprzyjemnego woni.

ROSALIE F. JANOER
POLSKI ADWOKAT
Ogłasza swój gabinet w Europie do przyjęcia spraw i kancelji sądowych.
1 Union Square, cor. 14th St.
NEW YORK CITY.

Tonik Wam potrzebny

Nie mylicie się, sądząc że alkohol może dodać sily Waszemu ciału. Faktem jest, że dzieje się odwrotnie! Jeżeli jesteście osłabieni, używajcie

SCOTT'S EMULSION

tonik, który działa skutecznie, nie przez alkoholowe podniecenie, lecz przez odżywianie ciała. Jeżeli chcecie być zdrowi i silni, używajcie Scott's Emulsion.

Scott & Borne, Bismarck, N. J. 62-85

NA TE WASZE STRASZNE BOLE w bokach, plecach, nogach i krzyżach. Tylko Wam pomoże KRÓL LINIMENTÓW BEAR BALSAM (Niedźwiedźnik) 35c Buteleczka. We wszystkich aptekach i składach leków lub wprost od: CENTRAL DRUG CO. 24 E. Centre Street, Shenandoah, Pa. Miękkawcy New York i Brooklyn mogą także użyczyć u Aptekarzy Brooklyńskiego, 178 Driggs Ave., Brooklyn.

Czemu to jest że tyle rozmaitych chorób, które wprowadzają w zakłopotanie wielu słynnych lekarzy, smyka pod wpływem twyżego doskonałego lekarstwa, jakim jest DRA. PIOTRA GOMOZO. Dłatego, że lekarstwo to dochodzi wprost do zarodka choroby, do nieżywej komórki. Zrobienie jest z czystych, zdrowych, dających korzeń i ziół, a używanych przez przeszło sto lat. Nie jest to lekarstwo apteczne. Dostarczane wprost z laboratorium. DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. 2501 W. Washington Blvd. CHICAGO, ILL. (Dostarczane wolno od cła w Kanadzie.)

Sekret Dobrej Kawy. Polega na Domieszanju do Twojej Kawy. Franck Chicory (Franka Cykoryl) tak jak dodasz soli do swojego pożywienia. Ona poprawia każdą kawę, czyniąc ją bardziej wyśmienitą, dając jej ten zachwycający zapach i smak, zakłócający amatorzy kawy się ubiegają. Pytaj Swojego Grosernika o Prawdziwą Franckę Cykoryl — On ją ma Sprobić ją proszę zauważyć! Samemu ci nie lepsza. Uważaj na Młyn do Kawy. Na każdej Kwadrantowej Pasce. HEINR. FRÄNCK SONS, INC., FLUSHING, N. Y.

Miniaturowy domek dla lalek, zrobiony dla angielskiej królowej Marji

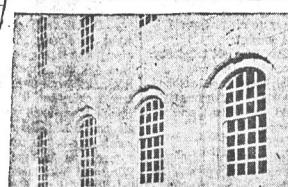
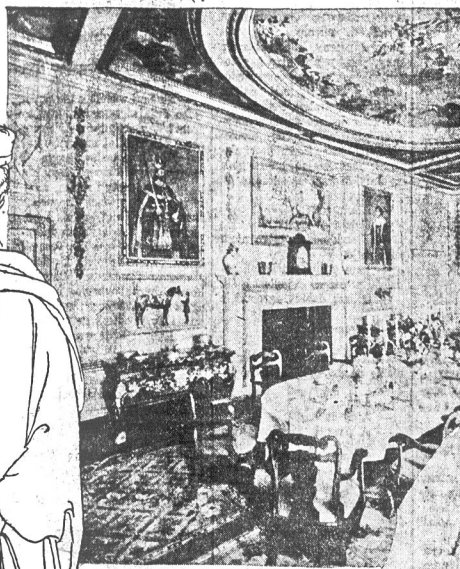
NAJMNIJSZY dom w świecie, arcydzieło miniatury, ukończony został przed kilkoma tygodniami dla królowej angielskiej Marji. Nazywa się to dzieło „Dom lalek królowej”, po względu na to, iż dom ten jest bardzo mały. Domek ten zrobiony jest przez największych architektów i artystów angielskich i przedstawia pałac królewski i urządzenie wnętrza jakiegoby sobie życzyła królowa. Przeszło dwa tysiące osób pracowało prawie bez przerwy przez dwa lata nad wykonaniem tego arcydzieła, które wystawione będzie w Wembley Park, w Londynie, w lecie bieżącego roku. Pałac ten jest pięć stóp wysoki i posiada własną elektryczność. Są tam dzwonki elektryczne. Guziki do naciskania są ze srebra.

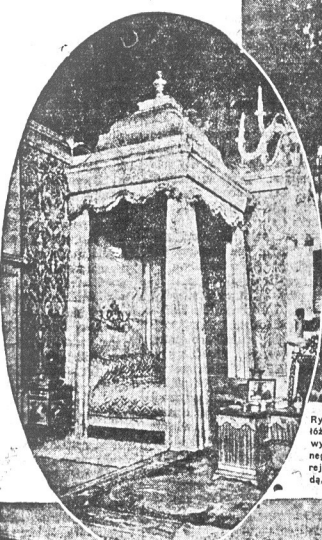
Królowa angielska Marja w postawie siedzącej przed małym pałacikiem. — W tej postawie jest prawie tak wysoka, jak pałac Lalek Królewskich.

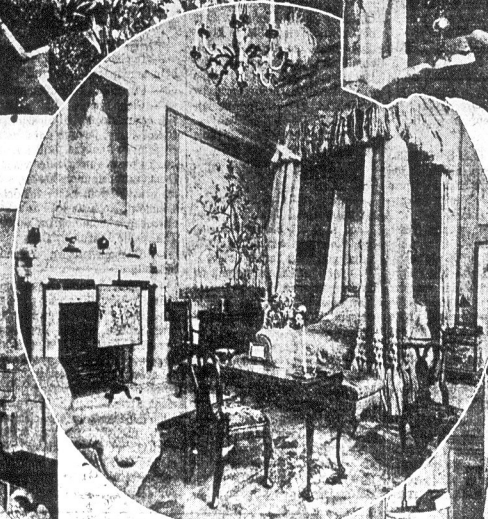
Tak wyglądałaby królowa, gdyby się przechadzała po parku, otaczającym miniaturowy pałac. W ogrodzie tym znajdują się małe drzewa i bardzo małe, ale prawdziwe, żywe pachnące kwiaty i poziomki.

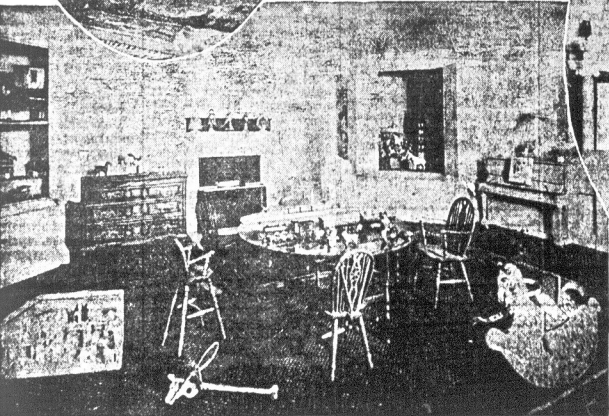
Porównanie głowy królowej Marji z jadadnią w pałacu lalek. Szklana filiżanka, talerz nakrycia i obrusy zrobione są specjalnie „na dyktando” królowej z najlepszego materiału.

Rycina przedstawia sypialnię królowej. Dookoła łóżka są firanki ze starych belgijskich koronkowych materjów. Sypialnia ma wejście do prywatnego pokoju królowej, jakoteż do kąpielni, w której wanny można napełnić gorącą lub zimną wodą, zapomocą wodociągów specjalnie urządzonych.

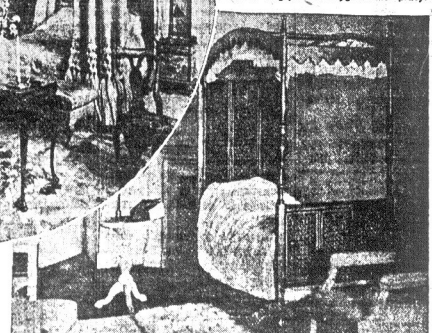

Czytelnia dla króla. Książki oprawione, wielkością marki pocztowej, pisane przez najwybitniejszych pisarzy i poetów angielskich. Wogóle każdy przedmiot na biurku, czy w pokoju, jest mistrzowskiej roboty i przedstawia wartość, choćby tylko, co ze względu na oryginalność pracy.

Pokój dla dzieci w pałacyku lalek. — Meble są mistrzowsko wykonane, krzesła jeden i pół cala wysokie; zabawki ledwo dostrzegalne, ale bardzo dokładnie i umiejętnie wykonane. Nawet fortepian zrobiony jest według latającego modelu przez pierwszorzędного fabrykanta fortepianów w Londynie. Zauważyć wypada, że fortepian ten posiada struny i klawisze zrobione z najlepszego materiału. Jest nastrojony i można na nim grać tylko przez dotknięcie klawiszy szpilkami, gdyż klawisze są tak małe, że jeden palec pokrywałby kilkanaście miniaturowych klawiszy naraz.

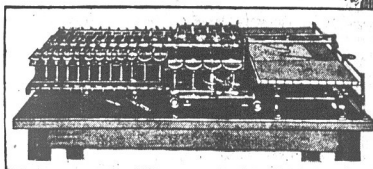
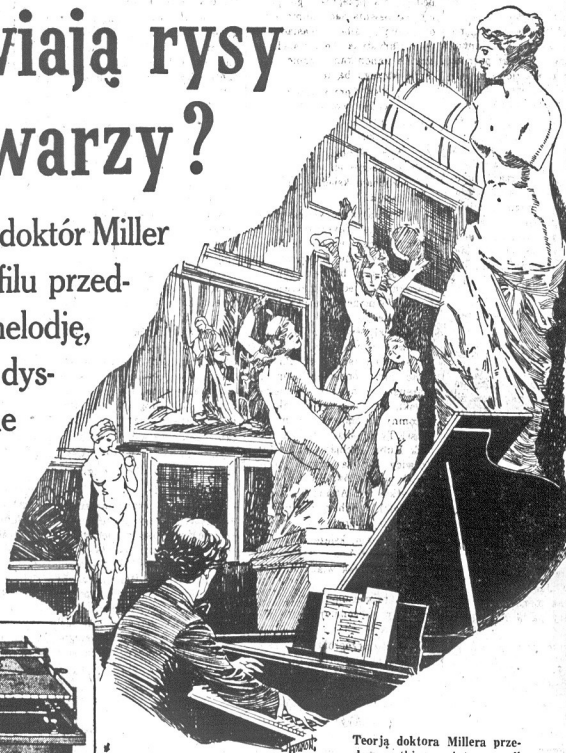
W sypialni króla meble zrobione są z drzewa cedrowego. Na stoliku nocnym leży fajeczka, tytoń, jakoteż pudełko zapalek drobnych, specjalnie zrobionych. Są tam też i wizerunki jego królewskiej mości, tak malowane, iż z nazwisko można przeczytać tylko zapomocą szklą powiększającą. go. Również znajdują się karty do gry. — Wszystkie wykonane jest mistrzowsko przez pierwszorzędnych fabrykantów miastu Londynu.

Sześciu artystów pracowało według wskazówek księżny Louisy nad meblami w pokoju sypialnym córki królowej. — Sypialnia ta znajduje się w pobliżu pokoju królowej. — Jest to arcydzieło o bezcennej wartości artystycznej.

Jaką kompozycję muzyczną przedstawiają rysy waszej twarzy?

Uczony amerykański, doktor Miller stwierdził, że linie profilu przedstawiają graficznie melodię, dźwięki, harmonję lub dysharmonję — Oryginalne tłumaczenie muzyki twarzy ludzkiej

Czy wiecie o tem, że Wasza twarz posiada wyraz określony muzycznie? Czy wiecie o tem, że wasz profil nakreślony daje graficzne przedstawienie dźwięków, melodji i t. d.?

Tak. Linie waszego profilu są melodią, godną kompozycji Wagnera lub Chopina. Dr. Dayton Miller w Cleveland zajmuje się badaniami fal głosu i powyższą teorią ogłosił.

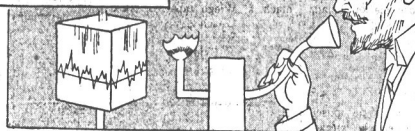
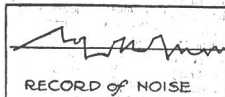
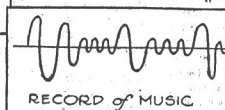
Mówimy często o twarzy melodyjnej i o rysach krzyjących, pełnych dysharmonji. Rozumie się, że określenia te są przenośniami, czasami bardzo trafnymi, ale w każdym razie tylko przenośniami. Teoria Millera z zupełnie innego założenia wychodzi i zupełnie inaczej traktuje muzyczność linii profilu. Doświadczenia dra Millera są praktyczne, rzeczwiście, a nie tylko teoretyczne. Należy przedewszystkiem przeprowadzić doświadczenia z falami głosu. Aparat potrzebny do przeprowadzenia składu się z rurki gumowej przewodzącej fale głosu do pływaka gazowego. Przekonamy się, że głos powoduje drganie, tworzenie się fal regularnych i mniej regularnych.

O ile postawimy po przeciwnej stronie zwierciadło, w którym ruchy w pływaku się odbijają, przekonamy się, że każde wzmożenie lub osłabienie głosu, każda harmonja lub dysharmonja, wyraźnie widoczne są w lustrze, tak jak uwidoczniono na rycinie. Jeżeli po jednej stronie rurki ktoś gra na skrzypcach i na jednej strunie wydobywa miarowy, czysty ton, otrzymujemy w lustrze zakreślona fale, równomierną, o regularnych wyznachach i dolinach i t. d. Jeżeli atoli dźwięk jest „brzydki”, nieprzyjemny dla ucha, to w lustrze powstaje linia nieregularna, łamana, nieprzyjemna dla oka.

W toku swoich badań dr. Miller wpadł na pomysł porównania powstałych przez dźwięki linii z liniami przedstawiającymi profile ludzi, zwierząt i przedmiotów. Przekonał się, że linie te przedstawiają melodię, czasami nadzwyczaj oryginalną i melodyjną.

Krocząc coraz dalej po linii mistycznego tłumaczenia zjawisk w dziedzinie muzyki dr. Miller twier

Rycina przedstawia wynaleziony przez dr. Millera aparat, który służy do przyjmowania i graficznego przedstawiania dźwięków i harmonji. Aparatu tego używa doktor Miller do swoich badań, które doprowadziły go na dziwnie brzmiącą teorię o muzyce twarzy ludzkiej.

Do wyznaczenia i udoskonalenia swego aparatu doktor Miller doszedł stopniowo po wielu latach badania fal głosowych. Najprymitywniejsze doświadczenie, przedstawione na rycinie, polegało na tem, iż przez gumową rurkę przesyłał głos i dźwięki w kierunku pływaka gazowego drążącego za każdym, choćby najdelikatniejszym drganiem powietrza. W lustrze ustawionem po przeciwnej stronie drgań to przybierało formy wyraźne — dające się łatwo zhać.

dzi, że źródło natchnienia niejednego wielkiego muzyka odbiło się w graficznym przedstawieniu utworu muzycznego.

Kobiety najczęściej dają natchnienie kompozytorom. Nie dziwnego, że utwory muzyczne później noszą charakter, pewne cechy pokrewne i linje tych kobiet. Dr. Miller wynalazł i udoskonił własny, specjalnie skonstruowany aparat, który fotograficznie zdejmuje graficzne uzmąskowanie dźwięków i melodji. Aparat ten nakreśla automatycznie na papierze fale głosu. Rozumie się, że takich kombinacji jest niezliczona ilość.

Skrakwi papiaru przesuwające się przez ten aparat, przedstawiają sylwetki kobiet i mężczyzn, mistyczne formy, z których tylko oko patrzące głęboko, treść odczytać potrafi. Przekonał się dr. Miller, iż powtarzanie tych samych dźwięków wywołuje tesame figury i sylwetki na papierze, czyli że nakreślenie figur przez aparat odbywa się na podstawie pewnych prawideł.

Muzyka będzie więc kluczem do rozgryzania tajemnic duszy.

Nie wystarczają słowa na wyrażenie uczuć, jakie w sercu się kryją. Nie wystarczają także słowa, by wyłożyć, co opowiada twarz ludzka.

Ojczysta mowa, którą matka tuliła i uspokajała pięć dzieciątka, zaginęła się wraz z piosenką w jego duszy i przemawia doń kółkami. Jak dźwięki owej kółki, tak i później muzyka nieraz koł i wiesza burzę serca, przywraca ciekawości spokój i równowagę. Znamy jest szczegół z życia Go-

tego, że chociaż poeta nie lubił muzyki, to jednak, gdy go w starości napadły owe niepomysłowe paroksyzmy melancholji, posłał po małego Feliksa Mendelsohna, sadził przy fortepianie i wniósł w chłopczyce, że jest Dawidem, a on Sauliem, kazał się uspokajać muzyką. Prostota dziecinnej melodji uciślała rozszalałe fale potężnego umysłu poety. Przez ciwne, gdy tony muzyki płyną burzą, gdy łączą się w silnie akordy, wtedy ożywają w człowieku energje, podniecają go do czynów bohaterkich. To wypólna cecha pieśni wojennych, narodowych, podnieca się nim i młodzieży zapał patriotyczny, krepie się wojsko przed bitwą, z pieśni czerpie ono odwagę i bohaterstwo. W bitwie pod Gravelotte dowódca 5 korpusu, w którym było wielu Polaków, kazał zagrać „Jeszcze Polska nie zginęła”, i kompanja to rozstrzygnęła bitwę. Takiej takiej pieśni ryzyce Wenedów, kupili się pełni wiary wokoło niewiedomego króla Derwida, ale gdy tenże, otworzył skrzynię, miał na strunach harfy polotki drzące swe palce na

motych włosach zmarłej dziewczyny, rozpacznie pochylili głowy, czując, że nie ich już od zguby uratować nie może. Tak myślał Schumann, gdy powiedział o Chopinie, że gdyby samowolny monarcha północy-wiedział, jakich ma wrogów w skromnych melodjach mazurków, zakazałby takiej muzyki, która jest armatami ukrytymi „wśród kwiatów”.

W muzyce wojskowej takt silnie wybijany jest znakomitym środkiem dyscyplinarnym; zmuszając żołnierzy do rytmicznych, a zgodnych ruchów, uczy ich karności, postawienia, waleczności i towarzyskości, daje im zapomnienie trudów i zmęczenia; jak ów kmiotek nuciący przy pracy na wysięgi ze skowronkiem nie dba o pot pływający z czoła.

Poznawczy istote muzyki, jej działanie, wpływ, potęgę, jasność się staje, dlaczego powinna ona zajmować poczesne miejsce w planie wychowania i wykształcenia. Używamy ją jako pomocnika w celach patriotycznych, religijnych, humanitarnych, by pogłębić w duszach

Po jednej stronie widzimy twarze ludzkie. Przed nimi zdjęcia linii nakreślających profile tych twarzy. Linie te oglądane wzdłuż i mierzone rycinami otrzymanymi przez doświadczenia aparatem doktora Millera, są graficznym przedstawieniem pewnych dźwięków i harmonji. Innymi słowy profil każdego człowieka przedstawia kompozycję muzyczną graficznie przedstawioną.

dzieci wrażenia, przetwarzające się później w uczucia. Aż tu otwierają się przed nami nowe drogi.

Nowe zadanie muzyki. Nowe jej tajemnice.

Miejmy nadzieję, że wszystko to przyczyni się do uzduszenia duszy ludzkiej, że kultura przetworzy nareszcie serce ludzkie, które tylko w ten sposób, gładzić i urabiać można.

STRONA

Nowy Świat

HUMORU

MUTT I JEFF

Dowcipy Jeffa

BUD FISHER

